

min Opfattelse den stærkeste Mistillid til det til enhver Tid værende Flertal i den danske Vælgerbefolkning. Havde man nogen Tillid til denne Vælgerbefolkning, vilde man ogsaa give den Ret til at forandre Forfatningen i Overensstemmelse med Vælgerbefolkningens Flertals Ønske. Det forekommer mig, at vi gamle, vi, som lever nu, og som har med Forfatningsændringer og lignende at gøre i Øjeblikket, ikke har nogen moralsk Ret til at forholde os paa den Maade overfor dem, som kommer efter os, overfor den fremtidige Befolkning, som skal leve under Forfatningen; der burde for den være en nogenlunde fremkommelig Vej til at faa Forfatningen ændret. Jeg forstaar ikke, at man er blevet enig om i den Grad at opstille stærke konservative Garantier, som gør det saa vanskeligt at faa Forfatningen ændret. Det vil maaske om ikke alt for lang Tid vise sig, at Opfattelsen af, hvad der bør være Forfatning her i Danmark, er en ganske anden, end man hidtil har troet. Det vil maaske vise sig, at der udmærket vil kunne samles Flertal om at gennemføre en anden Forfatning, det er ogsaa muligt, at man vil kunne naa til at faa Ændringen ført gennem de forskellige Stadier, som kræves nu. Men jeg føler mig ganske overbevist om, at man da vil være kommet saa langt frem, at man ikke vil sige som saa: Nu forandrer vi Forfatningen paa den Maade, som vi ønsker det; men for det Tilfælde, at der en Gang kommer nogle andre, som ønsker den ændret fra det, vi synes om nu, gør vi dette saa vanskeligt for dem, som vi i det hele taget er i Stand til.

For mig staar det saaledes, at der for Ændring af en Forfatningslov ikke bør sættes vanskeligere Vilkaar end for Ændring af enhver anden Lov; Vilkaaret bør være det, at der er Flertal for en Ændring, i begge Rigsdagens Ting selvfølgelig. Der er saamænd ingen, som maa tro, at vi med en Forfatning som den, vi lever under i Øjeblikket, eller med en Forfatning med et Tokammerssystem, et Folketing som det nuværende og et Landsting endogsaa valgt paa et bredere Grundlag, med en lavere Valgretsalders, risikerer, at der ud af Forhandlingen mellem de to Ting skulde komme en Forfatning, som var revolutionerende i alle Ender og Kanter. I selve den Maade, hvorpaa Maskineriet er ordnet, har vi den bedste Sikkerhed for, at man jager ikke over Stok og Sten med Hensyn til Forfatningsændringer i Danmark. De kunstige Forholdsregler, som er tagne for at gøre det vanskeligt for Befolkningen at komme

til at leve under en Forfatning, som stemmer med den Tid, i hvilken de lever, og med de Krav til en Forfatning, som er oppe i Befolkningen, anser jeg for fordærlige, saadanne Skranker burde ryddes til Side snarest muligt. Jeg er derfor ganske enig med Regeringen, naar den udtaler, at den kan gaa med til at ændre disse Bestemmelser i Grundlovens § 93.

Johan Knudsen: I det Foredrag, hvormed den højtærede Statsminister fremsatte Forslaget om Ændringer i Grundloven, udtalte den højtærede Minister Ønsket om en rolig og velvillig Forhandling om denne for vort hele politiske Liv saa overmaade vigtige Sag. Det konservative Folkeparti vil ikke skuffe den højtærede Statsministers Ønske om en rolig Forhandling, men dersom den højtærede Statsminister ved Udtrykket: en rolig Forhandling, vil give Udtryk for et Haab om, at vi skal billige de Principper, der af Regeringen ønskes lagt til Grund for den ved Sønderjyllands Genforening med Danmark nødvendiggjorte Forfatningsforandring, da maa jeg straks sige, at dette den højtærede Statsministers Haab er forfængeligt. Jeg skal ikke følge den ærede Ordfører for Socialdemokratiet i hans fra Emnet vidtsvævende Betragtninger; i Modsetning til ham skal jeg holde mig til den foreliggende Sag, og jeg skal ikke lægge meget Beslag paa det høje Tings Tid.

Lovforslaget er jo let overskueligt, det indeholder kun 4 Paragraffer, og af disse 4 Paragraffer vil Gennemførelsen af § 1 ikke vække nogen Modstand fra mit Partis Side. Naar der i Grundlovens § 18 staar, at Kongen erklærer Krig og slutter Fred samt indgaar og ophæver Forbund og Handelstraktater, da maa vi give den højtærede Minister Ret i, at saadanne statsvigtige Bestemmelser kun bør tages, dersom Rigsdagen gennem dens valgte Repræsentanter giver sit Samtykke hertil. Vi kan derfor sanktionere, at Grundlovens § 18 affattes saaledes: „Kongen kan ikke uden Rigsdagens Samtykke erklære Krig eller slutte Fred, indgaa eller ophæve Forbund eller Handelstraktater, afstaa nogen Del af Landet eller indgaa nogen Forpligtelse, som forandrer de bestaaende statsretlige Forhold.“ Men dermed hører ogsaa vor Enighed med den højtærede Statsminister op.

§ 2 foreslaar, at Kongen skal kunne opløse enten hele Rigsdagen eller en af dens Afdelinger, og i Bemærkningerne til § 2 hedder det, at de i Grundlovens § 22 indeholdte Bestemmelser om Opløsning af Lands-